

Sygn. akt VIII Ga 110/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj (spr.)

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SO Patrycja Baranowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Ziębakowska

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2016 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z wniosku Syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S.

przy udziale (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S.

o zmianę danych w Krajowym Rejestrze Sądowym

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 30 listopada 2015 r., sygn. akt SZ XIII Ns-Rej. KRS (...)

oddala apelację.

SSO A. B. SSO P. S. SSO P. B.

Sygn. akt VIII Ga 110/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie ogłosił upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w S. obejmującą likwidację majątku dłużnika wyznaczając syndyka masy upadłości w osobie D. S..

Postanowieniem z dnia 16 maja 2015 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie dokonał zmiany danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców, polegającej na dopisaniu do firmy spółki oznaczenia „w upadłości likwidacyjnej” w miejsce dotychczasowego oznaczenia „w likwidacji” oraz na wpisaniu informacji o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika i danych syndyka.

Syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S. zaskarżył powyższe postanowienie w całości wnosząc o jego zmianę poprzez oznaczenie firmy, pod którą spółka działa w następujący sposób „ (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) w upadłości likwidacyjnej”.

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2015 r. (sygn. akt SZ XIII Ns-Rej. KRS (...)) Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego z dnia 16 maja 2015 r. w sprawie SZ XIII Ns-Rej. KRS (...) i dokonany na jego podstawie wpis oraz kosztami postępowania obciążył syndyka masy upadłości spółki.

W ocenie Sądu Rejonowego skarga na orzeczenie referendarza sądowego okazała się niezasadna. Stan likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uregulowany w przepisach ustawy Kodeks spółek handlowych, natomiast likwidację majątku upadłej spółki reguluje ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym w chwili ogłoszenia upadłości. Sąd Rejonowy podkreślił istnienie odmiennych przesłanek do wszczęcia i prowadzenia likwidacji oraz upadłości likwidacyjnej, tj. odpowiednio spełnienie przesłanek przewidzianych w umowie spółki, jak i uchwała wspólników (likwidacja) ogłoszenie postanowienia (upadłość likwidacyjna). W uzasadnieniu zwrócono również uwagę na odmiennie uregulowane kwestie reprezentacji oraz dysponowania majątkiem spółki. Doprowadziło to Sąd Rejonowy do konkluzji, że nie jest możliwe istnienie stanu, w którym spółka z o.o. znajdowałaby się jednocześnie w likwidacji i upadłości. Zdaniem Sądu przeciwko dokonaniu wpisu zgodnie z żądaniem syndyka „w likwidacji w upadłości likwidacyjnej” przemawia funkcja ewidencyjna i informacyjna rejestru, takie oznaczenie nie pozwalałoby bowiem stwierdzić, czy wobec spółki toczy się postępowanie likwidacyjne, czy upadłościowe. Stwarzałoby to stan niepewności dla obrotu gospodarczego spółki.

Wnioskodawca Syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S. zaskarżył powyższe postanowienie w całości zarzucając mu naruszenie:

- art. 60¹ ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej: p.u.in.) poprzez dokonanie jego błędnej wykładni i uznanie, że nie jest możliwe dodanie do istniejącej nazwy spółki uwzględniającej dodatek „w likwidacji” dodatku „w upadłości likwidacyjnej”, gdyż niemożliwym jest istnienie stanu, w którym spółka z ograniczoną odpowiedzialnością znajdowałaby się jednocześnie w likwidacji i w upadłości likwidacyjnej;

- art. 45 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że nie jest możliwe dokonanie z urzędu wpisu w Rejestrze polegającego na dodaniu do istniejącej nazwy spółki, uwzględniającej dodatek wynikający z postawienia spółki w stan likwidacji, oznaczenia „w upadłości likwidacyjnej”.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wpisanie do właściwego rejestru Krajowego Rejestru Sądowego oznaczenia firmy, pod którą działa upadła spółka w następującym brzmieniu: „ (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) w upadłości likwidacyjnej w S.” oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje z uwzględnieniem kosztów zastępstwa wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca przypomniał, że firmą spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest nazwa, pod którą spółka działa, indywidualizującą spółkę. Do czasu ogłoszenia upadłości nazwa spółki ujawniona w rejestrze brzmiała (...) sp. z o.o. w likwidacji. Dodanie oznaczenia „w upadłości likwidacyjnej” powinno nastąpić do istniejącej na ten dzień firmy. Oznaczenie upadłej „w likwidacji w upadłości likwidacyjnej” daje wyraz woli ustawodawcy informowania uczestników obrotu o sytuacji prawnej upadłego podmiotu. Podał również, że dodanie oznaczeń „w likwidacji” w upadłości likwidacyjnej” następuje w świetle art. 45 ustawy o KRS z urzędu. Wskazał, że w Polsce funkcjonowanie w obrocie nazwy spółki „w likwidacji w upadłości likwidacyjnej” nie budzi wątpliwości. Podniósł również, że w przypadku umorzenia postępowania upadłościowego nazwa spółki zostanie ograniczona jedynie o dodatek informujący o upadłości likwidacyjnej, a pozostanie oznaczenie informujące o tym, że spółka jest w stanie likwidacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja i wywiedzione w niej zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie istota problemu sprowadzała się do możliwości ujawniania w rejestrze przedsiębiorców dodatkowych oznaczeń do firmy spółki z o.o. wynikających z przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym w chwili ogłoszenia upadłości spółki (...) spółki z o.o.

Powyższa kwestia nie została bowiem uregulowana wprost w przepisach, które dotyczą funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego. Niemniej jednak argumenty, które zostały podniesione w uzasadnieniu postanowienia Sądu pierwszej instancji, przekonują za prawidłowością tego rozstrzygnięcia, a więc również rozstrzygnięcia referendarza sądowego.

W niniejszej sprawie niespornym pozostawał fakt, że spółka przed ogłoszeniem jej upadłości znajdowała się w stanie likwidacji, co znalazło wyraz w dziale 6 rubryce 1 rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego nr (...), w której wpisano datę oraz podstawę otwarcia likwidacji. Jednocześnie do firmy spółki dodano oznaczenie „w likwidacji”. Taki stan istniał do 19 stycznia 2015 r., kiedy to Sąd Rejonowy Szczecin -Centrum w Szczecinie ogłosił upadłość spółki obejmującą likwidację jej majątku. W konsekwencji na podstawie art. 60¹ p.u.in., w brzmieniu obowiązującym w chwili ogłoszenia upadłości, który stanowi, że po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorca występuje w obrocie pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w upadłości likwidacyjnej” albo „w upadłości układowej”, do firmy spółki należało dopisać dodatek o treści „w upadłości likwidacyjnej”.

W wyniku otwarcia likwidacji zmianie ulega cel spółki, który sprowadza się do zakończenia bieżących interesów spółki, ściągnięcia wierzytelności, wypełnienia zobowiązań wobec wierzycieli i upłynnienia majątku spółki oraz ewentualnie podziału pozostałego majątku pomiędzy wspólników. Natomiast zgodnie z art. 289 § 1 k.s.h. w przypadku upadłości spółki jej rozwiązanie następuje po zakończeniu postępowania upadłościowego, z chwilą wykreślenia z rejestru. Wniosek o wykreślenie z rejestru składa syndyk. Dochodzi więc do zastąpienia postępowania likwidacyjnego postępowaniem upadłościowym. Stanowisko zgodne z powyższym wyrażone zostało w doktrynie (vide: R. Potrzeszcz T. Siemiątkowski (red.) Kodeks spółek handlowych . Komentarz. Tytuł III Spółki kapitałowe. Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Lex; A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 1-300 Kodeksu spółek handlowych, Lex). Między postępowaniem upadłościowym a postępowaniem likwidacyjnym zachodzą bowiem istotne różnice co do funkcji tych procedur. Celem postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku spółki jest bowiem nie tylko jej likwidacja, ale przede wszystkim zaspokojenie w jak najwyższym stopniu roszczeń wierzycieli (art. 2 p.u.in.). Do tych przepisów nawiązują przepisy Kodeksu spółek handlowych, gdzie w art. 270 pkt 3 k.s.h. wskazano, że rozwiązanie spółki powoduje ogłoszenie upadłości spółki. Tak też stało się w niniejszej sprawie i o tym stanowi cytowany art. 289 § 1 k.s.h.

Z powyższego wynika więc, że jeżeli najpierw jest wpisana do rejestru spółka w likwidacji, a następnie następuje ogłoszenie upadłości tej spółki, to wówczas nie toczy się postępowanie likwidacyjne uregulowane w art. 274 i następnym k.s.h., lecz likwidacja spółki następuje w trybie postępowania upadłościowego.

Może dojść do sytuacji, jaka miała miejsce w niniejszej sprawie, że w trakcie postępowania likwidacyjnego zajdą warunki zastąpienia postępowania likwidacyjnego postępowaniem upadłościowym. Ogłoszenie postępowania likwidacyjnego nie przekreśla jednak dotychczasowych zdarzeń. W dalszym ciągu reprezentantem tego podmiotu jest likwidator - R. P., któremu jako reprezentantowi upadłego przysługują uprawnienia w postępowaniu upadłościowym, które zmierza do likwidacji tej spółki, natomiast faktyczny zarząd majątkiem spółki, który stał się masą upadłości, sprawuje syndyk. Nie powoduje to jednak, że w rejestrze przedsiębiorców KRS należy pozostawić współwystępujące obok siebie, dodane do nazwy spółki dwa oznaczenia „w likwidacji” i „w upadłości likwidacyjnej”. Rację ma bowiem Sąd Rejonowy, odwołując się do funkcji ewidencyjnej i informacyjnej rejestru, które nakazują by ewentualni kontrahenci podmiotu wpisanego do rejestru, czy osoby zainteresowane wejściem w jakiegokolwiek stosunku z takim podmiotem, który się znajduje w analogicznej sytuacji jak upadła spółka (...), miały jasność na jakim etapie likwidacji i w jakim trybie ta likwidacja się odbywa. Nie jest bowiem dopuszczalna sytuacja, w której dane ujawnione w rejestrze mogłyby wprowadzać w błąd lub budzić wątpliwości. W sytuacji współwystępowania w rejestrze obu oznaczeń nie jest wykluczone, że mogłoby to powodować wątpliwości, co do etapu postępowania, które dotyczy wpisanego podmiotu, co do sposobu jego reprezentacji etc.

Przepis art. 43¹ § 1 i 2 k.c. ustawy o KRS stanowi, że przedsiębiorca działa pod firmą. Firmę ujawnia się we właściwym rejestrze, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Natomiast w myśl art. 160 § 1 k.s.h. firma spółki może być obrana dowolnie; powinna jednak zawierać dodatkowe oznaczenie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 60¹ k.s.h. po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorca występuje w obrocie pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w upadłości likwidacyjnej” albo „w upadłości układowej”, natomiast zgodnie z art. 274 § 2 k.s.h. likwidację prowadzi się pod firmą spółki z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”. Z przepisów tych wynika, że dodatkowe oznaczenie „w upadłości likwidacyjnej” dodaje się do firmy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a nie do firmy z dodatkowym oznaczeniem „w likwidacji”.

Nie sposób zgodzić się z zarzutem naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 45 ustawy o KRS. Sąd Rejonowy dokonał bowiem wpisów dotyczących zarówno otwarcia likwidacji oraz ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, a tylko w ten sposób mogłoby dojść do naruszenia tego przepisu. Skoro proces likwidacji prowadzony jest według przepisów ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, to oznaczenie „w upadłości likwidacyjnej” zastąpiło oznaczenie „w likwidacji”. Nie zostały jednak anulowane, czy uchylone skutki otwarcia likwidacji, o czym była mowa w poprzednich akapitach. Art. 45 ustawy o KRS określa bowiem, które wpisy dokonywane są na wniosek, a które z urzędu. Nie wynika z niego natomiast, że w przypadku gdyby zaszła sytuacja jaka miała miejsce w niniejszej sprawie, to należy pozostawić dwa współwystępujące obok siebie oznaczenia dodane do firmy spółki, które określają odmienne tryby likwidacji jej majątku.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie ma również znaczenia fakt, że w rejestrze przedsiębiorców występują przypadki współwystępowania obu dodatkowych oznaczeń przy firmie spółki. Praktykę taką należy ocenić jako błędną.

Mając na uwadze całokształt powyższych wywodów Sąd Okręgowy uznał, że apelujący nie przedstawił zarzutów, które mogłyby skutkować orzeczeniem w postulowanym przez niego kierunku (przy czym w postępowaniu rejestrowym Sąd drugiej instancji nie władny dokonywać wpisów w KRS). Zatem apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu zgodnie z dyspozycją art. 385 k.p.c.

SSO A. B. SSO P. S. SSO P. B.